

POMM1002

Esi- ja alkuopetus

Kainulainen
Syksy 2020

Fiilikset luennon jäljiltä

Vierailu esiopetusryhmässä tai alkuopetuksessa

Selvitte havainnoinnin myötä seuraavia asioita

o oppimisympäristöstä:

- o Millainen on esiopetuksen tai alkuluokan oppimisympäristö ja miten se huomioi lasten yksilöllisyyden? (Esim: *Mitentila on järjestetty ja "sisustettu" lapsenoppimista ja kasvuatukevaksi? Missä muualla opiskellaan kuin luokkahuoneessa? Millaisia materiaaleja ja välineitä käytetään? Millaisia työskentelytapoja käytetään? Millaista vuorovaikutusta työskentelytavat mahdollistavat lasten välillä / aikuisen ja lasten välillä?*)

o oppisisällöistä:

- o Mitä laaja-alaisia oppimiskokonaisuuksia/oppiainesisältöjä/oppiaineita opetukseen sisältyy (vrt. Esiopetuksenopetussuunnitelma 2014 ja Perusopetuksenopetussuunnitelmanperusteet 2014)?

o toiminnasta ja ohjaamisesta:

- o Miten lapsikeskeisyys ja/tai opettajajohtoisuus ilmenee? Miten lapsi ja lapsen lähtökohdat otetaan huomioon? Miten toiminta lähtee liikkeelle lapsesta käsin esim. niin, että lapselle merkitykselliset asiat ja kiinnostuksenkohteet sekä lapsen oma aktiivisuus otetaan huomioon?
- o Mikä on leikin merkitys, sija ja tila havaintohetkesi aikana? Millaisesta lasten kanssa suoritettavasta toiminnasta havaintoaikasi rakentui?
- o Millaista palautetta lapsi sai toiminnastaan (opettaja ja vertaiset, sisältyikö itsearviointia)? Ohjasiko se lapsen toimintaa edelleen ja oliko se oppimista/työskentelyä/käyttäytymistä edistävää?
- o Millä tavoin toiminta lähtee liikkeelle tai ohjautuu opettajan toiminnasta käsin? Oliko opetuksessa mukana moniammatillisuutta (esim. luokanopettajan, lastentarhanopettajan, erityisopettajan, erityislastentarhanopettajan yhteistyötä)? Entä samanaikaisopettamisen tai tiimiopettajuuden muotoja (esim. luokanopettaja/erityisopettaja/lastentarhanopettaja opettavat yhdessä)?

o kasvun ja oppimisen tukemisesta:

- o Miten lasten opetusta eriytettiin? (Miten lapsen yksilölliset lähtökohdat/oppimiseen liittyvät haasteet otettiin huomioon?)
- o Erityisesti EP-opiskelijat: Miten (ryhmittelyt, sermit, erityisopettajan mukanaolo, erilliset tilat ym.) kolmiportaisen tuen järjestäminen oppilasryhmässä toteutui? →Saitko selville kuka lapsista on yleisen / tehostetun / erityisentuen piirissä?

Havaintojen (ja koonnin) antia

- o Mitä saitte selville? Mikä
 - o innosti?
 - o kiinnosti?
 - o ihmetytti?
 - o ärsytti?
- o Muuta yhteisesti pureskeltavaa havaintojen perusteella?

Osallisuus esi- ja alkuopetuksessa?

Osallisuuden portaat (Hart 1992; Turja 2011)

Lasten ja aikuisten yhteistoiminnallisuus

Lasten omat projektit, aikuiset tukena

Lapset päätöksentekoon aikuisten projekteissa

Lapset konsultteina aikuisten projekteissa

Aikuisten ehdoilla kuulluksi tuleminen

Muodollinen lasten kuuleminen

Tunnelman luonti lasten osallistamisella

Manipuloidaan lasten ajattelua ja sanomisia

Pohdittavaksi

- o Mitä mahdollisuuksia käsityksenne mukaan esi- ja alkuopetus tarjoaa luokanopettajalle 3. luokalta eteenpäin?
- o Millaisia haasteita käsityksenne mukaan esi- ja alkuopetus tarjoaa luokanopettajalle 3. luokalta eteenpäin?
- o Miksi kokonaisopetus ei (yleensä) jatku / opetus ei (yleensä) ole eheytettyä alkuopetuksen jälkeen?
- o Muuta...?